

11 Σεπτεμβρίου 2016

Αρνητικά ομιλητικά παραδείγματα (Δήμητρα Κούκουρα, Καθηγήτρια Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Πηγή: Θεολογικά Δρώμενα

(Προηγούμενη δημοσίευση <http://bitly.com/2c9vWyn>)

Το κήρυγμα, πρωταρχικό μέλημα για τη ζωή της εκκλησίας, συχνά προκαλεί αρνητικούς συνειρμούς. Είτε απευθύνεται στο εκκλησίασμα στη διάρκεια της θείας λειτουργίας είτε αρθρώνεται για πολλαπλούς ακροατές εκτός του ιερού ναού. Στην πρώτη περίπτωση ασχολείται αποκλειστικά με την ατομική σωτηρία, ελεγκτικές ηθικολογίες, την τυπολατρία, πομπώδεις θριαμβολογίες, φλυαρίες κενές περιεχομένου, με τη συλλήβδην καταδίκη του σύγχρονου κόσμου.

Αναμφιβόλως ουδόλως έχουν εκλείψει τα συνεπή ομιλητικά παραδείγματα που οδηγούν τους πιστούς στην κατανόηση των Γραφών, στη συνειδητή μετάληψη των «φρικτών μυστηρίων», στην επούλωση των πληγών, στη διέξοδο από τη απόγνωση, στην κοινωνική ευαισθησία και προσφορά.

Ωστόσο, τα «χάλκινα ηχεία» κάνουν τον περισσότερο θόρυβο και όχι σπάνια οδηγούν σε γενικευμένες απαξιωτικές κρίσεις για τη χρησιμότητα του κήρυγματος. Προβάλλεται το επιχείρημα: αντί για τα απαράδεκτα ακούσματα προτιμότερη είναι η σιωπή. Αν και η διάγνωση είναι ακριβής, η προτεινόμενη θεραπεία δεν είναι η ενδεδειγμένη. Το άστοχο, ενοχλητικό, ανούσιο, προχειρολόγο, αναιμικό κήρυγμα οφείλει να βελτιωθεί. Διότι μήτε λατρεία μήτε ποιμαντική μήτε επανευαγγελισμός μήτε ευαγγελισμός γίνεται, χωρίς να αρθρωθεί σωστά ο λόγος του Θεού και παράλληλα να σαρκωθεί με έργα κοινωνικής αλληλεγγύης και καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Οι αρνητικές κρίσεις για το κήρυγμα αποτελούν κοινό τόπο και πόνο στις περισσότερες χριστιανικές παραδόσεις. Η αποκατάσταση και η αναστήλωση της εικόνας του είναι ένα σοβαρό ζητούμενο για τους μη εφησυχασμένους εντεταλμένους ευαγγελιστές και τους ολιγάριθμους ειδικούς ερευνητές.

Σκεπτικισμός επικρατεί σε αρκετούς κύκλους και για το ιεραποστολικό κήρυγμα, δηλαδή για τον λόγο που απευθύνεται προς τους «μή είδóτας τás Γραφάς». Οι δισταγμοί εδράζονται στις ιδιαιτερότητες της εκκοσμίκευσης αλλά και στη δαιδαλώδη και αποπροσανατολιστική ανάπτυξη της ψηφιακής τεχνολογίας.

Συχνά τίθεται το ερώτημα, μερικής αγνοίας ή και ρητορικό: τί καινούριο έχει να πει ένα μήνυμα για τις ανάγκες των συγχρόνων ανθρώπων, το οποίο έχει ήδη εξαντλήσει τον κύκλο του στην Ευρώπη και ευρέως απορρίπτεται; Η αρνητική απάντηση που υπονοείται είναι μάλλον αποθαρρυντική. Στηρίζεται στο αραιό εκκλησίασμα τις Κυριακές, την πώληση των χώρων λατρείας και την αλλαγή της χρήσης τους, τα ποικίλα οικονομικά και ηθικά σκάνδαλα, την κωδικοποίηση της χριστιανικής πίστης με παρωχημένους εκφραστικούς τρόπους (ορολογία, τέχνη κ.ο.κ). Οι χριστιανικές κοινότητες στις Ευρωπαϊκές χώρες όντως αραιώνουν από τα μέλη τους. Πολλοί, ακόμη και ώριμης ηλικίας, εγκαταλείπουν τις ενορίες τους, ενώ οι νεώτεροι ούτε καν εντάσσονται. Με την άνεση της ελευθερίας των πολλαπλών επιλογών που προσφέρει η παγκοσμιοποιημένη γειτονιά τους και ακόμη περισσότερο η οθόνη τους, στρέφονται σε μια άλλη θρησκεία. Προσελκύονται από κάποια ιδεολογία ή τον αγνωστικισμό. Πολύ συχνά δηλώνουν με καύχηση ότι είναι άθεοι, υποκρύπτοντας την εγωπαθή λατρεία του εαυτού τους.

Ο σύγχρονος κυβερνοχώρος συζητείται επίσης ως εμπόδιο για τον ευαγγελισμό, καθώς σφύζει από καταιγισμό εναλλασσόμενων εικόνων και προφορικών ή γραπτών μηνυμάτων. Η χιονοστιβάδα των πληροφοριών είναι δυνατόν να παρασύρει στο πέρασμά της ακόμη και τη μοναδική είδηση, που αφαιρεί από τους

ανθρώπους τον τρόπο του θανάτου και τους φωτίζει και τους θερμαίνει στο παγερό σκοτάδι της μοναξιάς.

(συνεχίζεται)